

دانشگاه آزاد اسلامی واحد یاسوج - بخش پرستاری

طرح دوره Course Plan

نام درس : پرستاری بیماریهای داخلی جراحی (۳) تعداد واحد ۴ : واحد نظری

مقطع : کارشناسی پرستاری مدت زمان ارائه درس : نیمسال اول ۹۳-۹۴

پیشنیاز : آناتومی و فیزیولوژی، اصول و فنون پرستاری، پرستاری، بیماریهای داخلی جراحی ۱ و ۲

عناوین کلی این درس شامل موارد زیر میباشد؛

اختلالات مربوط به سیستم تنفسی فوقانی و تحتانی

اختلالات مربوط به سیستم قلب و عروق

اختلالات متابولیکی

بیماری های عفونی واگیر و غیرواگیر

روش کار در اتاق عمل

هدف کلی؛ آشنایی با ساختمان و عملکرد غدد مترشحه ی داخلی (هیپوفیز، تیروئید، پاراتیروئید، آدرنال، پانکراس و کیسه‌ی

صفرا) روشهای بررسی بیماریها (کمکاری، پرکاری و تومورها)، درمان و مراقبتهای مربوطه

اهداف اختصاصی

دانشجو باید بتواند:

- ۱- ساختمان غدد درونریز و برونریز، هورمونها و عملکردهای هورمونی و سیستم فیدبک را توضیح دهد.
- ۲- آزمایشهای تعیینکننده عملکرد هیپوفیز، تیروئید، پاراتیروئید، آدرنال، پانکراس و کبد را با توجه به اقدامات پرستاری مربوطه شرح دهد.
- ۳- معاینات فیزیکی و بررسی های رایج در تشخیص بیماریهای مرتبط با غدد داخلی را شرح دهد.
- ۴- اختلالات رایج غدهی هیپوفیزپیشین (کمکاری، پرکاری و آدنوما) را با تأکید بر علائم، درمانها و مراقبتهای پرستاری شرح دهد.
- ۵- اختلالات رایج غدهی هیپوفیزپسین (دیابت بیمزه و سندرم نابجای ترشح هورمون ضد ادراری) را با تأکید بر علل، علائم، درمانها و مراقبتهای پرستاری شرح دهد.
- ۶- اختلالات رایج غدهی تیروئید (پرکاری، کمکاری و تومورها) را با توجه به پاتوفیزیولوژی، علائم، پیشگیری، درمان و مراقبتهای پرستاری شرح دهد.
- ۷- اختلالات رایج غده پاراتیروئید (کمکاری و پرکاری) را با توجه به پاتوفیزیولوژی، علائم، پیشگیری و درمان و مراقبتهای پرستاری توصیف نماید.
- ۸- بیماریهای مرتبط با قشر غدهی فوق کلیه (کوشینگ، آدیسون و ...) را با تأکید بر پاتوفیزیولوژی، علائم، پیشگیری، درمان و مراقبتهای پرستاری شرح دهد.
- ۹- بیماری مرتبط با مدولای غدهی آدرنال (فئوکروموسیتوما) را با تأکید بر پاتوفیزیولوژی، علائم، درمان و مراقبتهای پرستاری توضیح دهد.

- ۱۰- با توجه به اهمیت کورتیکواستروئید در درمان بیماریها، عملکرد و عوارض این دسته از داروهای هورمونی را همراه با مراقبتهای مربوطه شرح دهد.
- ۱۱- بیماری دیابت شیرین و انواع آن را شرح دهد.
- ۱۲- علت، پاتوفیزیولوژی، علایم، عوارض کوتاه مدت و بلندمدت و درمان در بیماری دیابت را شرح دهد.
- ۱۳- نکات آموزشی مرتبط با داروهای خوراکی ضدقند، مصرف انسولین، تغذیه درمانی و اصول ورزش در دیابت را شرح دهد.
- ۱۴- بیماریهای التهابی کبد (کله سیستیت حادومزمن) و سنگ کیسه صفرا را با تأکید بر علل، علایم، روشهای تشخیصی و درمانی شرح دهد.
- ۱۵- عفونتهای رایج کبدی (هیپاتیتوآبسپس کبدی) را با تأکید بر علایم، روشهای تشخیصی، راههای انتقال، درمان و مراقبتهای مربوطه شرح دهد.
- ۱۶- سیروز کبدی را با تأکید بر انواع علل ایجادکننده، علایم، عوارض، درمانها و مراقبتهای مربوطه شرح دهد.
- ۱۷- پیوند کبد و مراقبتهای مربوطه را بیان کند.
- ۱۸- بیماریهای التهابی پانکراس (پانکراتیت) را با تأکید بر علل، علایم، روشهای تشخیصی و درمانی و مراقبتهای مربوطه توصیف نماید.

هدف کلی : آشنایی با ساختمان و عملکرد دستگاه تنفسی فوقانی و تحتانی، روشهای بررسی بیمار، انواع بیماری های سیستم تنفسی فوقانی و تحتانی و مراقبتهای مربوطه

اهداف اختصاصی :

➤ دانشجو باید بتواند

- ساختمان سیستم تنفسی فوقانی و تحتانی را شرح دهد.
- تهویه و تبادلات گازی و عوامل مؤثر بر آن را شرح دهد.
- روشهای تشخیصی در بررسی عملکرد سیستم تنفسی و کاربرد و مراقبتهای مربوطه را شرح دهد.
- نتایج گازهای خونی (اکسیژناسیون و اسید و باز) را تفسیر نماید.
- انواع بیماریهای سیستم تنفسی (obstructive, vascular, restrictive) را بیان کند.
- علل، میزان شیوع، تغییرات پاتوفیزیولوژیک، تظاهرات بالینی، تدابیر پیشگیری و درمانی را در بیماریهای مزمن انسدادی ریه و آسم را شرح دهد.
- علل، علائم و نشانهها، پیشگیری و درمان بیماریهای عفونی نوپدید تنفسی (... , SARS , Corobna) را شرح دهد.
- بیماری ذات الریه را با تأکید بر علتها، ایجادکننده، پاتوفیزیولوژی، علایم، روشهای پیشگیری و درمان شرح دهد.
- انواع تومورهای ریه را با تأکید بر علایم، روشهای درمانی و مراقبتهای مربوطه شرح دهد.

- پیشگیری، روشهای تشخیصی، علایم، درمانها و مراقبتهای پرستاری در آمبولی ریه را توضیح دهد.
- اختلالات شایع پردهی جنب و دیافراگم را با تأکید بر علل، علایم، درمان و مراقبتهای پرستاری شرح دهد.
- پیشگیری از بروز عارضه ی آتکتلازی، اقدام درمانی در وقوع این اختلال و مراقبتهای پرستاری مربوطه را توصیف نماید.
- نارسایی تنفسی را با تأکید بر علل ایجادکننده علایم، درمان و مراقبتهای پرستاری شرح دهد.
- انواع صدمات رایج قفسه سینه(پنوموتراکس و هموتراکس)را از لحاظ علایم، درمان و تدابیر مراقبتی شرح دهد.
- انواع جراحیهای سیستم تنفسی و قفسه سینه را شرح داده و مراقبتهای مربوط را بیان میکند.

هدف کلی؛ آشنایی با ساختمان و عملکرد سیستم قلبی، روشهای بررسی، انواع بیماریها، درمان و مراقبتهای مربوطه

اهداف اختصاصی

➤ دانشجو باید بتواند:

- 1- ساختمان سیستم قلب و عروق را توصیف کند.
- 2- خصوصیات الکتروفیزیولوژیک قلب، سیکل قلبی و نقش رسپتور (Baroreceptor , Chemoreceptor) در سیستم قلبی عروقی را بیان کند.
- 3- روشهای تشخیصی در بررسی عملکرد سیستم قلبی، عروقی، کاربرد و مراقبتهای مربوطه را شرح دهد.
- 4- خصوصیات مربوطه به الکتروکاردیوگرافی طبیعی و غیرطبیعی را توصیف کند.
- 5- علت‌های ایجادکننده، شیوع، علایم، پاتوفیزیولوژی، درمان و مراقبتهای مرتبط با نارسایی قلبی و ادم ریوی را شرح دهد.
- 6- بیماریهای التهابی و دریچه‌های قلب را با تأکید بر علایم، پاتوفیزیولوژی، عوارض، درمان و مراقبتهای مربوطه شرح دهد.
- 7- علل، شیوع، علایم، پاتوفیزیولوژی، درمان و مراقبتهای مربوطه در بیماری پرفشاری خون را شرح دهد.

هدف کلی؛ آشنایی با ساختمان و عملکرد سیستم عروقی محیطی(سیاهرگ و سرخرگ)روشهای بررسی، بیماریها، درمان و

مراقبتهای مربوطه

اهداف اختصاصی

➤ دانشجو باید بتواند:

1. ساختمان عروق و عوامل فیزیولوژیک مؤثر در گردش خون محیطی و اکسیژناسیون بافتی را توصیف کند.
2. روشهای تشخیصی رایج در بیماریهای عروق محیطی را توضیح دهد.
3. اختلالات رایج سیستم شریانی(انسداد حاد و مزمن شریان، رینود و برگر)را با تأکید بر پاتوفیزیولوژی، علایم، پیشگیری، درمان و مراقبتهای مربوطه توضیح دهد.
4. اختلالات رایج سیستم وریدی(ترومبوفلیت و واریس)را با تأکید بر پاتوفیزیولوژی، علایم، پیشگیری، درمان و مراقبتهای مربوطه توضیح دهد.
5. اختلالات رایج سیستم لنفاوی(لنفاژیت و ادم لنفاوی)را با تأکید بر پاتوفیزیولوژی، علایم، پیشگیری، درمان و مراقبتهای مربوطه را توضیح دهد.

هدف کلی: آشنایی با بیماریهای عفونی (واگیردار و غیرواگیردار) شایع و نوپدید، روشهای تشخیصی، درمانها، راههای پیشگیری و مراقبتهای مربوطه

اهداف اختصاصی

دانشجو باید بتواند:

- ۱- مفاهیم عفونت، راههای انتقال و پیشگیری را بیان کند.
- ۲- انواع مختلف ایزوله، اصول و معیارها و کاربرد انواع ایزوله در بیماریهای عفونی را توصیف نماید.
- ۳- انواع تستهای تشخیصی در بیماریهای عفونی را تفسیر نماید.
- ۴- بیماریهای عفونی باکتریایی (تب مالت، تیفوئید، وبا، مننژیت) را با تأکید بر عوامل خطر، پاتوفیزیولوژی علائم، تستهای تشخیصی، درمان و مراقبتهای پرستاری شرح دهد.
- ۵- بیماریهای مقاربتی (سیفلیس، سوزاک و کلامیدیا) را با تأکید بر پیشگیری، علائم، درمان و مراقبتها توصیف نماید.
- ۶- بیماریهای اورژانس عفونی مثل گاز گنگرن را با توجه به علل، علائم، درمان و مراقبتها شرح دهد.
- ۷- بیماریهای ویروس رایج (آنفلانزا، جنون گاوی، تب کریمه و ...) را با تأکید بر علل، عوامل خطر، پاتوفیزیولوژی علائم، پیشگیری و درمان و مراقبتهای مربوطه شرح دهد.
- ۸- بیماری ایدز را با تأکید بر راههای انتقال و عوامل خطر، پیشگیری، علائم، درمان و اصول مراقبتی شرح دهد.

هدف کلی: آشنایی با روش کار در اتاق عمل

اهداف اختصاصی

دانشجو باید بتواند:

- ۱- ساختمان، تشکیلات و تجهیزات اتاق عمل را توصیف نماید.
- ۲- انواع روشهای جراحی و مراقبتهای مربوطه را بیان کند.
- ۳- وظایف پرستاران در اتاق عمل (اسکراب و سیرکولار) را توضیح دهد.
- ۴- نقش پرستار در بخش بهبودی و بخش تدارکات مرکزی (CSR) را شرح دهد.
- ۵- انواع پوزیشنهای حین جراحی و دلایل مربوطه را شرح دهد.
- ۶- اصول مراقبت پرستاری قبل، حین و بعد از عمل جراحی را بیان کند.
- ۷- راههای پیشگیری از انتقال عفونت و حفظ ایمنی در اتاق عمل را توصیف نماید.

هدف کلی: آشنایی با روشهای بیهوشی و داروهای بیهوشی

اهداف اختصاصی

دانشجو باید بتواند:

- ۱- انواع روشهای بیهوشی را بیان کند.
- ۲- داروهای مورد استفاده در بیهوشی را بیان کند.
- ۳- عوارض ناشی از بیهوشی را شرح دهد.

۴-مراقبت‌های لازم در بیماران بیهوش را توصیف نماید.

روش آموزش: سخنرانی همراه با پرسش و پاسخ

شرایط اجرا:

امکانات آموزشی بخش: ویدئو پروژکتور، کامپیوتر، تابلوسفید

آموزش دهنده: اساتید گروه داخلی جراحی

منابع:

1) Black, J.M, etal: Medical- Surgical, Clinical Management outcomes, 2000, Elsevier saunders CO.

2) Smeltzer, S.C, Bare B.G, Brunner and suddarths' Text Book of Medical Surgical Nursing. 2014. Lipincott co.

3) Skidmore. R.L, Mosby's drug guide for nurses, 8th edition, 2009, mosby Elsevier, USA

4) Kareh. A.M, Lippincott's nursing drug guide, 2012, wolters Lippincott Williams and wikins, USA

ارزشیابی:

نحوه ارزشیابی:

-امتحان میانترم ۵ نمره امتحان پایانترم ۱۵ نمره

جدول زمانبندی درس پرستاری بیماریهای داخلی جراحی ۳

یکشنبه ۳۰ شهریور ۹۳	سرور کبدی و پیوند کبد، آبه کبدی
سه شنبه ۱ مهر ۹۳	اختلالات سیستم صفراوی (کله سیستیت و سنگ کیسه صفرا)، هیپاتیت
یکشنبه ۶ مهر ۹۳	دیابت
سه شنبه ۸ مهر ۹۳	ادامه دیابت، اختلالات پانکراس (پانکراتیت حاد و سرطان -)
یکشنبه ۱۳ مهر ۹۳	مروری بر ساختمان و عملکرد غدد مترشحه داخلی، بررسی و روشهای تشخیصی
سه شنبه ۱۵ مهر ۹۳	اختلالات شایع آدرنال (کوشینگ و آدیسون)، پاراتیروئید (کمکاری و پرکاری -)
یکشنبه ۲۰ مهر ۹۳	اختلالات تیروئید (کمکاری، پرکاری، التهاب و تومورها -)

سه شنبه ۲۲ مهر ۹۳	بیماریهای غده‌ی هیپوفیز (کمکاری، پرکاری، تومورها-)
یک شنبه ۲۷ مهر ۹۳	معرفی درس، مروری بر ساختمان و عملکرد دستگاه تنفسی فوقانی و تحتانی
سه شنبه ۲۹ مهر ۹۳	روشهای تشخیصی در بررسی اختلالات تنفسی و مراقبتهای پرستاری مربوطه
یک شنبه ۴ آبان ۹۳	تغییرات گازهای خونی در اختلالات تنفسی، تقسیمبندی بیماریهای تنفسی
سه شنبه ۶ آبان ۹۳	اختلالات مربوط به پرده‌ی جنب و دیافراگم، آمبولی ریه
یک شنبه ۱۱ آبان ۹۳	ادمه آمبولی ریه و تومورهای ریه
سه شنبه ۱۳ آبان ۹۳	انواع پنومونی، آبسه ریوی و سایر عفونتهای ریه
یک شنبه ۱۸ آبان ۹۳	نارسایی تنفسی و بیماریهای عفونی نوپدید تنفسی (... , Corona, MERS, SARS) /
سه شنبه ۲۰ آبان ۹۳	بیماریهای رایج سیستم تنفسی تحتانی (آسم و بیماریهای مزمن انسدادی ریه-) صدمات وارده به قفسه سینه،
یک شنبه ۲۵ آبان ۹۳	عملهای جراحی قفسه سینه، مراقبتهای قبل و بعد از عمل جراحی
سه شنبه ۲۷ آبان ۹۳	مفاهیم عفونت، اصول ایزولاسیون، بیماریهای عفونی: وبا، سیفلیس، سوزاک، کلامیدیا، تیفوئید، مننژیت مننگوکولی
یک شنبه ۲ آذر ۹۳	ایدز: با تأکید بر پاتوفیزیولوژی، درمان و مراقبتهای پرستاری
سه شنبه ۴ آذر ۹۳	بیماریهای عفونی: گاز گانگرن، آنفولانزا، هستیوپلاسموزیس و شوک سپتیک-
یک شنبه ۹ آذر ۹۳	بیماریهای مشترک انسان و دام (جنون گاوی، تب کریمه، هاری، تب مالت-)
سه شنبه ۱۱ آذر ۹۳	مروری بر آناتومی و فیزیولوژی قلب و عروق بررسی و شناخت سیستم گردش خون-
یک شنبه ۱۶ آذر ۹۳	بیماریهای دریچه‌ای و التهابی قلب نارسایی اختقانی قلب و ادم ریوی
سه شنبه ۱۸ آذر ۹۳	پرفشاری خون-
یک شنبه ۲۳ آذر ۹۳	بیماری های عروقی محیطی (اختلالات شایع شریانی: انسداد حاد و

	مزمّن، ریناد، برگر، آنوریسّم -)
سه شنبه ۲۵ آذر ۹۳	بیماریهای وریدی: ترومبوفلیت، واریس، اختلالات سیستم لنف
سه شنبه ۳ دی ماه ۹۳	ساختمان و تجهیزات اتاق عمل، نقش پرستار(اسکراب و سیرکولار) تکنیکهای اسکراب -
یک شنبه ۷ دی ماه ۹۳	مراقبتهای پرستاری حین عمل، نقش پرستار در بخش بهبودی - روشهای استریلیزاسیون، بستهبندی وسایل موردنیاز، انواع پوزیشن جراحی و روشهای جراحی و مراقبتهای مربوطه -
سه شنبه ۹ دی ماه ۹۳	روشهای بیهوشی و ماشینهای بیهوشی - داروهای مورد استفاده در بیهوشی، عوارض ناشی از بیهوشی و مراقبت از بیمار بیهوش تحت جراحی